

ת"פ (באר שבע) 32355-02-18 - מדינת ישראל - פמ"ד נ' פלוני

בית משפט השלום בבאר שבע

ט"ז חשוון תשפ"ה
17 נובמבר 2024

ת"פ 32355-02-18 מדינת ישראל נ' פלוני

לפני כב' השופט רון סולקין

המאשימה מדינת ישראל - פמ"ד ע"י ב"כ

נגד

הנאשם פלוני ע"י ב"כ עו"ד מאיר סויסה
גזר דין

כתב האישום והשתלשלות ההליך

הנאשם שלפני נותן את הדין בגין עבירה של ריבוי נישואין, בניגוד לסעיף 176 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977.

בהתאם לעובדות כתב האישום, בהיות הנאשם נשוי, החל מתאריך 03.11.1988, לנ., ילידת XXX (להלן: "האשה הראשונה"), במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, אולם עובר ליום 08.03.17, פנה הנאשם לאשה נוספת, ח.א.ב., ילידת XXX (להלן: "האשה השניה") והציע לה להנשא לו. האשה השניה הסכימה להצעתו.

ביום 08.03.17 ערך הנאשם עם האשה השניה חוזה נישואין בהתאם לדין השרעי וזאת על אף שהיה נשוי באותה עת לאשה הראשונה.

ביום 29.03.17, פנה הנאשם לבית הדין השרעי בבאר שבע בבקשה ליתן תוקף לנישואין. ביום 30.03.17 נעתר בית הדין לבקשה ואשרר את הנישואין.

במעשיו המתוארים לעיל, נשא הנאשם את האשה השניה, על אף שהיה נשוי באותה עת לאשה אחרת.

בעניינו של הנאשם התנהלו מספר דיונים מקדמיים, לפני מותב אחר ובחודש 11/18 - הועבר התיק לשמיעה לפני מותב זה והנאשם כפר בעובדות ובעבירה שבכתב האישום.

התיק נקבע לשמיעת ראיות, אך הדיונים נדחו, הן בשל מספר החלפות ייצוג; הן בשל הארכת פגרת בתי המשפט וקשר עם מגפת COVID-19; הן בשל נסיבות אישיות/בריאותיות של הסניגור ושל מי מבני משפחתו; הן בשל אשפוז הנאשם; והן לאור מצב החירום בעקבות מתקפת 07.10.23.

בתום שמיעת הראיות ולאחר שהוגשו סיכומי הצדדים, ביום 08.09.24, הרשיע בית המשפט את הנאשם בעבירה המיוחסת לו. במעמד הדיון, לבקשת ההגנה, נקבעה פרשת העונש למועד אחר, על מנת לאפשר לצדדים להיערך לדיון.

אלא, שבדיון שנקבע לשמיעת פרשת העונש, לא היתה התייצבות מטעם התביעה, לאור אי היערכותה לטיעונים לעונש, דבר שהוביל להימשכות נוספת של ההליך.

ביום 10.11.24, נשמעה פרשת העונש, והתיק נקבע לשמיעת גזר הדין ליום 17.11.24.

ביום 14.11.24, בשעות הצהריים, הגישה ההגנה, באמצעות נט המשפט, ראיות נוספות לעונש, זאת מבלי לקבל את עמדת המאשימה או לבקש את אישור בית המשפט. לאחר שבית המשפט ביקש את עמדת התביעה, זו התנגדה, אך לפני משורת הדין, נעתר בית המשפט לבקשת ההגנה וקיבל את המוצגים שהוגשו.

מכאן - גזר דין זה.

ראיות לעונש

התביעה הגישה, לענין העונש, גיליון רישום פלילי של הנאשם (ת/10) - לחובת הנאשם הרשעות בעבירות איומים; הוצאת חשבוניות מס ללא ביצוע עסקה; ניכוי תשומות ללא חשבונית מס; הכנת פנקסי חשבון כוזבים.

ההגנה הגישה, לענין העונש, מכתבי המלצה על הנאשם, אשר ניתנו בין השנים 2015 - 2017 (נ/1 א - ד) - במכתבים אלו, תואר הנאשם, ע"י אנשים עמם עבד, כמי שתרם לקידום החברה הבדואית; היווה נדבך חשוב בפרויקטים שונים; טיפח קשרים הדוקים עם כתבים וגורמי תקשורת; בעל ידע וניסיון בתחומים שונים; בעל מוסר עבודה ויכולת ראייה ארוכת טווח.

בנוסף, העידה ההגנה עדי אופי לטובת הנאשם.

ע.ה. 2 עבדאללה איברהים עפאוי - מכר של הנאשם, אשר תיאר אותו כאדם ישר ומכובד, אשר מכבד את הזולת ומהווה מעין בורר בקהילה הבדואית.

ע.ה. 3 י.א.ה - בתו הבכורה של הנאשם מנישואיו לאשה הראשונה; עובדת כמורה וסטודנטית למשפטים. לדברי העדה, לפני כשמונה שנים, הודיע הנאשם על כוונתו להינשא לאישה נוספת והוא התארס לה, אך לדבריה - לא התחתן. העדה מסרה, כי הוריה התגרשו ואמה חזרה להתגורר בבית הוריה, אך כעבור שנה, היא חזרה להתגורר בבית בו גרה עם הנאשם וילדיהם טרם הפרידה מהנאשם.

העדה מסרה, כי הנאשם הוא אב מעורב בחיי ילדיו, מימן את לימודיהם, ותמך בהם, וכן תמיד דאג לאמה, האשה הראשונה ולא החסיר מהם דבר.

ע.ה. 4 א.ו. - בנו של הנאשם, סטודנט לחשמל במכללה הטכנולוגית בבאר שבע. העד מסר, כי אם אביו ייאסר, חייהם יתפרקו. העד מסר, כי הנאשם התייחס בכבוד לאמו, האישה הראשונה.

כאמור לעיל, ביום 14.11.24, הגישה ההגנה מכתבי המלצה נוספים (נ1ה). בין המכתבים, ניתן למצוא מכתב מטעם חבר הכנסת והשר לשעבר זאב בנימין בגין, בנו של מנחם בגין, אשר מתאר, כי במסגרת פעילותו לקידום הסדרת התיישבות הבדואים בנגב, נפגש עם הנאשם, לעתים אף ביחידות, ונועץ עמו בסוגיות שונות בהקשר לפעילות זו.

עוד ניתן למצוא, מכתב מטעם גדי מרגלית, אשר שימש מנהל לשכת הפרסום הממשלתית ותיאר, כי הנאשם היה שותף בעבודת הלשכה בפרוייקט עם הרשות לפיתוח והתיישבות הבדואים בנגב. הנאשם שימש כאסטרטג אשר הוביל את העבודה עם הרשות.

כן, הוגש מכתב מטעם זאב מטקין, מתכנן ערים ומנכ"ל משרד תיק פרויקטים, אשר מסר, כי משרדו ערך תכנית כוללת להסדרת ההתיישבות הבדואית בנגב, וכי הנאשם הינו היועץ של התכנית.

עוד ניתן למצוא בין המכתבים השונים, מכתב מאת אלוף במיל' דורון אלמוג, אשר שימש כראש המטה לפיתוח כלכלי של המגזר הבדואי במשרד ראש הממשלה, ותיאר את הנאשם כבעל תואר ראשון בכלכלה מאוניברסיטת בן גוריון.

טענות הצדדים

התביעה הגישה טיעוניה בכתב (11/ת) והשלימה אותן על פה.

התביעה טענה לפגיעה בכבוד האדם; מעמד האשה; הסדר הציבורי ובריבונות המדינה כמדינה דמוקרטית המקדמת שוויון בין המינים.

התביעה טענה, כי לא בכדי, מצא המחוקק לקבוע חמש שנות מאסר בגין עבירה זו, ענישה המבטאת את הסלידה מחומרת העבירה.

התביעה טענה, כי יש להרתיע היחיד והרבים מפני עבירות אלו.

התביעה טענה, כי למעשי הנאשם קדם תכנון מוקדם, שעה שפנה לאשה השניה, הציע לה להינשא לו, ערך עמה חוזה נישואין ופנה לבית הדין השרעי לאשר את הנישואין.

התביעה טענה, כי למעשי הנאשם פוטנציאל נזק כלפי אשתו הראשונה וילדיו, והפנתה לדוח המסכם של הצוות הבין משרדי להתמודדות עם השלכותיה השליליות של הפוליגמיה, יולי 2018.

התביעה טענה, כי עבירת ריבוי נישואין הפכה למכת מדינה החותרת תחת יסודות הסדר החברתי התקין וכי על בתי המשפט להילחם בתופעה זו.

התביעה עתרה למתחם ענישה הנע בין 8 ועד 18 חודשי מאסר בפועל.

התביעה ביקשה לייחס משקל לאי נטילת אחריות מצד הנאשם על מעשיו ולכך שלטענתה, טען טענות מיתממות, ביחס לכל אחת מהנשים, בעלות אלמנט של החפצה כלפיהן, ולנקוט כלפיו בענישה מוחשית.

התביעה טענה ביחס לחלופי הזמן, כי זה רובץ לפתחה של ההגנה ומכאן שאין לייחס לכך משקל כלשהו בעת גזירת הדין.

התביעה טענה, כי יש לדחות כל טענה בדבר הנזק שייתכן כי יגרם למשפחתו של הנאשם.

התביעה ביקשה לקחת בחשבון את הרשעותיו הקודמות של הנאשם הן בעבירת איומים והן בעבירות מס.

התביעה טענה, כי יש להעדיף שיקולי הרתעת היחיד והרבים מפני עבירה זו, וכי הן עמדת המחוקק והן עמדת בתי המשפט היא, כי אין מקום לפגיעה שכזו במעמדן של נשים.

התביעה עתרה למקם את עונשו של הנאשם בשליש העליון של מתחם הענישה אליו עתרה, לצד מאסר מותנה; קנס; ועיצומים כספיים נלווים.

ההגנה טענה, כי יש לדחות את עתירת התביעה לענין העונש, כיוון שזו אינה הולמת את העבירה.

ההגנה טענה, כי אין לזקוף לחובת הנאשם את בחירתו לנהל הליך הוכחות, שהרי זכותו לעמוד על חפותו.

ההגנה טענה, כי העבירה נעברה בשנת 2017, סמוך למועד כניסתה לתוקף של ההנחיה, וכי חלפו שש שנים מאז שנעברה.

ההגנה ביקשה לקחת בחשבון, כי הנישואין אושרו ע"י בית הדין השרעי וכי גם היום, לפי הדין השרעי, מותר לשאת יותר מאישה אחת.

ההגנה הפנתה לפסיקה מטעמה, במקרים בהם ניתנו עבודות שירות, ועל כך יורחב בהמשך.

הגנה טענה, כי מדובר באדם נורמטיבי; אב לחמישה ילדים; יועץ במשרד ראש הממשלה לעניני החברה הבדואית; שירת שירות צבאי מקוצר.

ההגנה טענה, כי כלל לא נפגע כבודה של האישה הראשונה, כיוון שהיא המשיכה להתגורר במתחם המגורים של הנאשם והוא דאג לה לכלכלה ומזון; והוא כיבד אותה "כיבוד יתר" כלשון ההגנה.

ההגנה טענה, כי הערכים המוגנים להם טענה התביעה הם מוגנים "באופן כללי", אך במקרה דנן, לא היתה כל פגיעה בהם ולכן על בית המשפט לדחות טענה זו.

ההגנה טענה, כי משפחתו של הנאשם תלויה בו ואם ייכנס למאסר, זה יביא להתמוטטות המשפחה.

ההגנה טענה, כי ניתן להסתפק בעבודות שירות.

בדברו האחרון של הנאשם מסר, כי יש לשפוט משפט צדק; טען שהחברה הערבית מופלה לרעה בהליכים משפטיים; שהוא חש מופלה לרעה מכך שהמדינה ניהלה נגדו הליך, וכי הוא אמנם נרשם כנשוי לאישה השניה, אך לא היה נשוי בפועל.

עוד מסר, כי אשתו הראשונה לא דרשה קצבאות מביטוח לאומי פרט לקצבאות ילדים והוא המשיך לדאוג לפרנסתה.

הנאשם מסר, כי ענינו שונה מנאשמים אחרים וכי הוא מצפה מבית המשפט להבין זאת ולתת לו עונש הולם שהוא יוכל לקבל למרות שהוא לעולם לא ירגיש אשם על מעשיו.

הנאשם מסר, כי הוא תרם רבות למדינה בתחומים עליהם לא יפרט וכי על בית המשפט לקחת בחשבון את מעמדו.

הנאשם ביקש לקחת בחשבון, כי יש לו ילדים ונכדים שהוא אמון על פרנסתם ודואג להם, ומסר, כי לאחרונה היו מקרי רצח ביישוב אום בטין, וכי הוא בטוח ש"הדברים ילכו למקומות הרבה יותר גרועים שכולנו לא רוצים".

הנאשם מסר, כי לא התחתן בפועל אלא רק רשם את נישואיו כיוון שהוא מכבד את הדת שלו והחברה ממנה מגיע, הכל נעשה בהסכמת האשה הראשונה, וממילא, הוא התגרש עוד בטרם הוגש נגדו כתב אישום.

דין והכרעה

אין צורך להכביר מילים בנוגע להשלכותיה של העבירה, שענינה ריבוי נישואין.

מעבר לפגיעה בכבוד האשה ובאפשרות לקדם השוויון בין המינים - מהוות עבירות אלה, כר פורה לתופעות רבות של עוני; ניצול; עבריינות; ואם לא תטופל תופעה זו - עלול הדבר להסיג אחור מצבן של משפחות רבות, חלף קידום שילובן במסגרת החברה המודרנית.

ראו ניתוח מפורט של התופעה, של השלכותיה ושל שיקולי הענישה בגזר הדין ת"פ 25462-04-18 **מדינת ישראל נ' אבו סקיק** (פורסם במאגרים - 2019) להלן: "**פרשת אבו סקיק**".

אשר למתחם הענישה - בגזר הדין בפרשת **אבו סקיק**, התייחס בית המשפט לחומרת התופעה

ולהשלכותיה, אך מצא לקבוע, כי בטרם קביעת מתחם ענישה מחמיר, שייתן מענה לשיקולי הענישה, כפי שפורטו - ראוי לקבוע מתחם ביניים, למשך תקופה, לא ארוכה, במהלכה יינקטו אמצעים חינוכיים ופרסומיים, כך שיהיה בידי הציבור להפנים שינוי המדיניות של גורמי האכיפה. זאת, מאחר שעבירות אלה לא נאכפו, במחוז הדרום, למשך כשבעה עשורים, מאז קום מדינת ישראל.

אלא, בערעור שהוגש על גזר הדין (עפ"ג 26408-04-19 - פורסם במאגרים) דחה בית המשפט המחוזי עמדה זו והורה להחיל לאלתר מתחם ענישה מחמיר, שינוע בין 7 - 18 חדשי מאסר בפועל, בכליאה ממשית.

בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון - נדחתה (רע"פ 664/11 - פורסם במאגרים).

עוד נקבע, כי עבירות מסוג זה אינן סובלות ענישה, שלא תהיה מאחורי סורג ובריה, וכך נפסק גם במקרים, בהם הוכחו לפני בית המשפט נסיבות חריגות ביותר. כך, ראו עפ"ג 10875-04-20 **מדינת ישראל נ' אלעתמין**, שם על אף נסיבות חריגות מאוד (שאינן מתקיימות במקרה דנן) הוחמר עונש של 9 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, שהטיל מותב זה, לעונש של מאסר בפועל בין כתלי בית האסורים, אם גם לתקופה קצרה יותר.

עוד ראו התייחסות בית המשפט המחוזי לעבירת ריבוי נישואין בפסק דין של בית המשפט המחוזי בבאר שבע, עפ"ג 11731-04-22 **אבו סבילה נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים), אשר ניתן ביום 22.06.22:

האיסור הפלילי נחוץ בעיקר למניעת ריבוי נישואין בעדות ובחברות בהן הדבר מקובל כלגיטימי, שבהן גם מעמד האשה נמוך וקיים חוסר שוויון בולט בין המינים. ומטרתו לשנות את המצב החברתי, להגן על הנשים ולהשוות את זכויותיהן לזכויות הגבר.

בשנים הראשונות של המדינה, היו בישראל קהילות שבאו מארצות מוסלמיות בהן גם היהודים נהגו לשאת יותר מאשה אחת, שבמסגרתן היו נישואין פוליגמיים. אולם תופעה זו הלכה ונעלמה ולא עברה לדור השני וכיום היא איננה קיימת.

לעומת זאת, בחברה המוסלמית, הפוליגמיה עדיין נתפסת כדבר לגיטימי, היא קיימת בהיקף משמעותי, ונוכחת בכל הגילאים והמעמדות, ולא נראה שהיא תדעך מאליה בתהליך חברתי פנימי.

במצב דברים זה, האיסור הפורמאלי נחוץ ודרושה אכיפה רחבה וענישה מרתיעה. והטענה שריבוי נישואין הינו מעשה מקובל בחברה של הנאשם - כפי שהמערער טוען - לא רק שאינה מצדיקה הקלה בעונש, אלא שדווקא היא מצדיקה אכיפה וענישה משמעותית מרתיעה.

העונש החמור הקבוע לצד עבירת ריבוי נישואין, 5 שנות מאסר, מדבר בעד עצמו ומלמד על הפסול שהחברה בישראל מייחסת לעבירה.

הענישה הנהוגה בעבירת הפולוגמיה נעה בין 7 ל- 18 חודשי מאסר בפועל, מאחורי סורג ובריח ולא בעבודות שירות (ראה והשווה - רע"פ 6413/19 אמין אבו סקייק נ' מדינת ישראל (23.10.19); וע"פ 4085/91 שיבלי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (17.10.1991))

בהתחשב בפרק הזמן שעבר מאז החלה האכיפה בעבירה זו ובפרסום שניתן לאיסור ולאכיפתו, ועל מנת לגרום להרתעה אפקטיבית מפני ביצוע העבירה, שרווחיה בצדה, יש מקום לשקול החמרה של ממש בענישת נישואי ביגמיה חדשים.

בפסק דינו של בית המשפט המחוזי בפרשת **אבו סקייק**, אף נדחתה הטענה, כי ניתן לראות באשרור הנישואין על ידי בית הדין השרעי כנסיבה מקלה.

טענות אלה נדחו בעבר, על ידי כלל הערכאות ובית המשפט לא יקבע מתחם שונה מזה שנקבע על ידי הערכאה המוסמכת, קרי, בית המשפט המחוזי, בשבתו כערכאת ערעור פלילי, מתחם שאושר שוב בפסק הדין בפרשת **אבו סבילה** שהובא לעיל.

כמו כן, אושר המתחם פעם נוספת רק לאחרונה בעפ"ג 35636-02-24 **הנייה נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים - ניתן ביום 29.05.24):

ואכן, הענישה הנהוגה בעבירת הפולוגמיה נעה בין 7 ל- 18 חודשי מאסר בפועל, מאחורי סורג ובריח ולא בעבודות שירות (ראה והשווה - רע"פ 6413/19 אמין אבו סקייק נ' מדינת ישראל (23.10.19) (ההדגשה אינה במקור)).

אשר לטענת ההגנה בדבר כיבודה של האשה הראשונה והמשך הדאגה של הנאשם לכל מחסורה - מעבר לכך שטענה זו עצמה סותרת את טענת הנאשם, כי נפרד מהאשה הראשונה (שהרי, אחרת, חוזרת היתה האשה הראשונה לבית אביה) וכן אינה עולה בקנה אחד עם טענתו, כי לא נטל אשה שניה, אחרת, מה לנאשם לציין עצמו לשבח בהמשך הדאגה לאשה הראשונה, אם לא נישא לאשה שניה(!) מכל מקום, כבר עמדה ערכאת הערעור - בית המשפט המחוזי - בפרשת אבו סקייק, על השלכות הפולוגמיה וקבעה, כי העבירה כשלעצמה מהווה התאכזרות כלפי האישה הראשונה, גם מבלי שיהיו לכך ביטויים פיזיים וכלכליים:

וידגש, כי חומרת הפגיעה של הפולוגמיה בנשים אינה מחייבת עבירות ותופעות נלוות כמו אלו

המפורטות בהנחית היועמ"ש, והפגיעה בנשים קיימת גם כאשר אין מצוקה כלכלית (כמו הנטען במקרה שבפנינו) או אלימות פיזית הנלווית לפוליגמיה. לכשעצמי, עצם הנישואין השניים יש בהם משום התאכזרות לנשים (ובעיקר לאישה הראשונה) ולילדיהן, גם אם אכזריות זו אינה מקבלת ביטוי פיזי או כלכלי.

(ההדגשות אינן במקור).

בית המשפט מוצא להתייחס לפסיקה שהובאה מטעם ההגנה לתימוכין בעתירתה לעונש שירוצה בדרך של עבודות שירות:

ההגנה הפנתה לת"פ 24591-10-13 מדינת ישראל נ' חאג' יחיא (פורסם במאגרים), שם, דובר על מי שנישא לאשתו השניה בשנת 2009 ונגזרה עליו ענישה צופה פני עתיד. עניין זה אינו רלוונטי לענייננו, שכן, מדובר בעבירה שנעברה כ-8 שנים טרם פרסום הנחיית היועץ המשפטי לממשלה 4.1112, מיום 23.01.2017 (להלן: "ההנחיה") בה נקבע:

ההגנה הפנתה גם לת"פ 10234-12-18 מדינת ישראל נ' חגאזי (פורסם במאגרים), שם דובר על מי שנישא לאשתו השניה בשנת 2015, כשנתיים בטרם פורסמה ההנחיה וכתב האישום הוגש בשיהוי ניכר של מספר שנים. על כן, הוטלו על הנאשם 5 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות. גם בתיק ת"פ 17055-05-20 מדינת ישראל נ' סוב לבן (פורסם במאגרים) מדובר במי שנישא לאשתו השניה בשנת 2012, וכתב האישום הוגש בשיהוי ניכר בשנת 2020, כך שעל הנאשם הוטלו 4 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות.

ההגנה הפנתה לשני גזרי דין נוספים, מהעת האחרונה, מבית משפט השלום בבאר שבע, אליהם מצא בית המשפט להידרש במיוחד.

הראשון - גזר הדין ת"פ 44624-01-20 מדינת ישראל נ' עודה (פורסם במאגרים) - ביום 09.09.17, נישא הנאשם לאשה שניה, בעודו נשוי לאישה אחרת. הנאשם הורשע על פי הודאתו ובית משפט השלום קבע מתחם ענישה הנע בין 7 חודשי מאסר אשר יכול שירוצו בדרך של עבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר. על הנאשם נגזרו 8 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות לצד ענישה נלווית. אלא, שלא צוין מפי ההגנה, כי על גזר הדין הוגשו הן ערעור הנאשם על חומרת העונש והן ערעור המאשימה על קולת העונש (ראו עפ"ג 17195-07-22 עודה נ' מדינת ישראל וכן עפ"ג 5339-07-22 מדינת ישראל נ' עודה). במסגרת הערעור, הוחמר העונש למאסר בכליאה ממשית מאחורי סורג וברז, אם גם קוצר אורכו.

עוד הפנתה ההגנה לתיק ת"פ 10823-02-18 **מדינת ישראל נ' אלעתמין** (פורסם במאגרים), שם הנאשם הורשע, על פי הודאתו, בכך שבעודו נשוי, נישא לאישה השניה ביום 25.04.17. מותב זה קבע מתחם ענישה הנע בין 7 ועד 18 חודשי מאסר בפועל. לאור נסיבות חריגות וקשות הקשורות בנאשם ובילדיו, הסובלים ממצב בריאותי קשה, הטיל מותב זה ענישה לריצוי בדרך של עבודות שירות, כך שיתאפשר לנאשם להמשיך לטפל בילדיו החולים. אלא, שגם כאן נשמטה בטיעוני ההגנה העובדה, כי הוגש ערעור המדינה על גזר הדין, ועונשו של הנאשם הוחמר למאסר בפועל לריצוי בכליאה ממשית, תוך שעונשו הוקל מעט לאור המצב הבריאותי החריג של ילדיו (ראו עפ"ג 10875-04-20 **מדינת ישראל נ' אלעתמין**).

התנהלות זו מצד ההגנה, שבית המשפט יבקש להניח, לטובתה, כי נבעה מאי-בדיקת הדברים ולא בכוונה להטעות, אינה הולמת ולא היה לה מקום.

לאחרונה אישרה ערכאת הערעור, בית המשפט המחוזי בבאר שבע, את החמרת מתחם הענישה בעבירה זו, כפי שנקבע על ידי חברתי, כב' השופטת ש' שטרית, בעבירה מסוג זה, כך שינוע בין 10 ועד 24 חודשי מאסר בפועל (ראו ת"פ 16363-01-22 **מדינת ישראל נ' אלטורי**) ואף ציין: אכן, גם אנו מוצאים כי יש מקום לשקול החמרה בענישה בגין עבירה זו, זאת הן ביחס למתחם והן ביחס לענישה במסגרת המתחם, אשר בה יהיה כדי לתת משקל רב יותר לשיקול הרתעת הרבים (ראו עפ"ג 12397-07-24 **אלטורי נ' מדינת ישראל** - ניתן ביום 30.10.24).

לגופו של ענין, לנוכח נסיבותיו של המקרה דנן והעובדה, כי העבירה נעברה במועד קרוב יחסית לשינוי מדיניות האכיפה והתביעה, לא יחיל בית המשפט את ההחמרה הנזכרת לעיל, והמתחם יועמד כך שינוע בין 8 ועד 18 חודשי מאסר בפועל, בכליאה ממשית.

קביעת הענישה הספציפית בתוך מתחם הענישה

לחובת הנאשם יש לזקוף את העובדה, כי המדובר בעבירה, אשר נעברה במכוון, תוך פניה לאשה הנוספת ועריכת הנישואין עמה.

עוד לחובתו, הרשעות קודמות בעבירות מיסוי, בעלות אלמנט מרמתי, וכן הרשעה בעבירת אלימות מסוג איומים.

באלו יש כדי ללמד, כי החוק אינו נר לרגליו של הנאשם, וכך ניתן ללמוד גם מאמרותיו במשטרה ובבית המשפט, מהם עולה, כי אינו מוכן להכיר בחוק האוסר את נישואיו לשתי נשים, כיוון שאינו עולה בקנה אחד עם חוקי השריעה.

הנאשם כפר באשמה ולא נטל אחריות על מעשיו. זוהי, כמובן, זכותו, אך הוא איננו זכאי להקלה לה זכאי מי שנוטל אחריות על מעשיו ומביע חרטה.

אף בדברו האחרון, הבהיר הנאשם, כי אינו חש אשם על מעשיו ואף ניתן היה להבחין בנימת איום מרומז בדבריו, כאשר ציין, כי על בית המשפט לקחת בחשבון את מעמדו וציין אירועי רצח שאירעו בחברה הבדואית תוך שהוסיף, כי דברים יכולים להיות "גרועים יותר".

בענינו של נאשם זה, חומרה יתרה למעשים. מדובר בנאשם משכיל ומצוי בהוויית החיים המודרניים, אשר כיהן במספר משרות ציבוריות, בשירות המדינה, לרבות במשרד ראש הממשלה, בתפקיד יועץ לענייני החברה הבדואית, וכן מנהל אגף פיתוח חברתי כלכלי למגזר הבדואי במשרד ראש הממשלה.

מעיון במכתבי ההמלצה שצירף הנאשם עולה, כי שימש בתפקידי מפתח שונים, תוך שניתן בו אמון רב מצד בעלי תפקידים שונים בממשלה והוא זכה לשמש בתפקידים בכירים, שתפקידם, בין היתר, לקדם את מעמד החברה הבדואית.

אדם שכיהן בתפקידיו של הנאשם, אשר נטען, כי הוא בעל מעמד מיוחד בחברה אליה משתייך, אדם אשר זכה לאמון מצדה של המדינה ומוסדותיה, אדם המכיר היטב את מערכת המשפט ואת החוק - מצופה ממנו להוות דוגמה ומופת.

אין דומה מצבו של מי שחי בתוך כיס חברתי מבודד, אינו מצוי בהוויית החיים במדינה, אינו מכיר את הוראות החוק - למצבו של נאשם זה, אשר, כפי שעולה מאמרתו במשטרה, עבר העבירה מתוך מודעות מלאה למצב המשפטי, למרות הכל ואף על פי כן.

גם הטענה בדבר קרבה למועד פרסום ההנחיה אינה מהווה נסיבה מקלה בענישה, כפי שנקבע בבית המשפט המחוזי בבאר שבע במסגרת עפ"ג 58998-03-21 **אבו לטיף נ' מדינת ישראל**:

טרם נעילה יוער כי לא ראינו אף לתת משקל המצדיק הפחתה בענישה לעובדה אותה הדגיש הסניגור, כי העבירה של ריבוי נישואין נעשתה בסמוך לשינוי במדיניות האכיפה. נציין בעניין זה, כי הגם שפרק הזמן שחלף מאז ההוראה של האכיפה עד לביצוע העבירה כאן אינו ארוך, הרי עדיין אין בכך כדי להוות נימוק עיקרי לעונש ואף במקרים בהם העבירה בוצעה במועד סמוך יותר, לא ראה בית משפט זה לנכון להתערב לענישה נמוכה יותר והמערער שם נדון לתשעה חודשי מאסר בפועל (ראה עפ"ג 15166-01-21 כתנאני נ' מ"י מיום 28.04.21). (ההדגשות אינן במקור).

לא הוצגו לפני בית המשפט נסיבות מיוחדות, המצדיקות סטיה ממתחם הענישה או אפילו הקלה

במסגרת המתחם. הנזק הנטען מפי ההגנה הוא נזק שנגרם לכל מי שנותן את הדין בהליך פלילי וצפוי לרצות עונש מאסר. ההיפך הוא הנכון: לנאשם ילדים בוגרים, כולם בעלי השכלה אקדמית גבוהה (מרביתם בתחום הרפואה), אשר יש בידיהם לסייע לפרנסת המשפחה. בניגוד למקרים הספורים בהם ניתנו הקלות מסוימות (וגם באותם מקרים, כאמור, הושת עונש מאסר בכליאה ממשית), הוא אינו מטופל בילדים קטנים, ואף לא הוצגה כל מצוקה ממנה סובלת המשפחה. בלשון עדינה ייאמר, כי ההיפך הוא הנכון.

בשקלול הגורמים, לנוכח הרשעותיו הקודמות של הנאשם וכן העמדה שמגלה בנוגע לעבירה שעבר, עד לדברו האחרון ממש - מוצא בית המשפט למקם עונשו של הנאשם בחלקו הבינוני - גבוה של המתחם.

עוד מוצא בית המשפט להשית על הנאשם מאסר על תנאי ועיצומים כספיים בדמות קנס והתחייבות להימנע מעבירה.

סיכום

לאחר שבית המשפט עיין בטיעוני הצדדים ושמע טענותיהם על פה; עיין בתסקיר שירות המבחן; עיין בפסיקה שהוגשה; גוזר על הנאשם את העונשים כדלקמן:

א. 15 חודשים מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו בתיק זה בלבד, על פי רישומי שב"ס;

ב. 112 חודשים מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו של הנאשם ממאסרו, שהנאשם לא יעבור עבירה בניגוד לחוק העונשין, תשל"ז - 1977, פרק ח' סימן ח';

ג. קנס בסך 15,000 ₪ או 90 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בחמישה שיעורים שווים ורצופים, החל מיום 15.12.24 ובכל 15 לחודש שלאחר מכן. לא יועבר אחד התשלומים במועד - תעמוד היתרה לפירעון מדי.

ד. 54678313 הנאשם יצהיר על התחייבות בסך 15,000 ₪ להימנע, בתוך שלוש שנים ממועד שחרורו ממאסר, מכל עבירה המפעילה את המאסר המותנה הנקוב בסעיף ב' לעיל. לא יצהיר הנאשם על ההתחייבות היום - ייאסר למשך 21 יום.

הנאשם יתייצב לריצוי עונשו כעת.

הודעה זכות הערעור.

ניתנה היום, ט"ז חשוון תשפ"ה, 17 נובמבר 2024, במעמד הצדדים.